

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра естрадного на народного співу

ЯЦЕНКО ЮЛІЯ ГРИГОРІВНА

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ

МАГІСТЕРСЬКОГО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

на тему: Виклики сьогодення та вплив на мистецтво української пісні

на здобуття освітнього ступеня «магістр»

за другим (освітньо-професійним) рівнем вищої освіти

галузі знань: 02 Культура і мистецтво

спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Теоретичне обґрунтування творчого мистецького проєкту

містить результати власних досліджень.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів

мають посилання на відповідне джерело

_____ Яценко Юлія Григорівна

підпис здобувача

Творчий керівник: Теслер Т. М., старший викладач, кандидат
мистецтвознавства

Науковий керівник: Теслер Т. М., старший викладач, кандидат
мистецтвознавства

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1.....	4
МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ.....	8
1.1. Сучасна українська пісня як засіб трансляції культурної ідентичності	
81.2. Поетика академічних і естрадних пісень у сучасних українських авторів.....	11
Висновки до розділу 1.....	16
РОЗДІЛ 2.....	18
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ.....	18
2.1. Проблеми і стратегія поширення сучасної української популярної пісні серед молодіжної аудиторії.....	18
2.2. Роль блогів у репрезентації сучасної української пісні.....	24
Висновки до розділу 2.....	27
РОЗДІЛ 3.....	29
ВИКОНАВСЬКИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІСЕНЬ.....	29
3.1. Військова пісня.....	29
3.2. Лірична.....	31
3.3. Поп пісня.....	34
3.4. Фолк пісня.....	35
Висновки до розділу 3.....	42
ВИСНОВКИ.....	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	46

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми науково-дослідної роботи. Сучасна українська пісня стикається з різноманітними викликами, що впливають із сучасного соціокультурного контексту та технологічного прогресу. Одним із таких викликів є зміна музичних смаків та переваг аудиторії, яка швидко еволюціонує під впливом глобалізації та доступу до різноманітних музичних жанрів з усього світу. Крім того, важливим викликом є конкуренція з міжнародними музичними ринками та необхідність вироблення унікального звучання, яке відрізняється від західних аналогів.

У контексті сучасних викликів суспільства, українська пісня часто стикається з потребою висловлювати та рефлексувати національну ідентичність та культурні цінності. З одного боку, це може виявлятися у збереженні традиційних елементів української музики, таких як фольклорні мотиви та інструментальні традиції. З іншого боку, це може проявлятися у творенні сучасних пісень, які відображають актуальні соціальні та політичні проблеми, а також сприяють формуванню нового культурного образу України у світовому масштабі.

Сучасна українська пісня також впливає на мистецтво шляхом створення нових творчих підходів та експериментів у музичному виразі. Вона сприяє збагаченню музичного ландшафту країни та розвитку нових музичних течій та стилів. Багатогранність та креативність сучасних українських виконавців допомагають залучити увагу аудиторії та підтримують розвиток мистецтва в цілому.

Українська пісня в період війни в Україні набуває надзвичайної важливості з різних аспектів. Вона виступає не лише як музичний твір, але й як важливий засіб вираження національної ідентичності та патріотизму. Українські пісні в цей період не лише відображають героїзм українських воїнів та підтримують їхні родини, але й підвищують моральний дух населення, надаючи надію та віру у перемогу. Крім того, вони документують

історичні події та враження від них, створюючи своєрідний архів емоцій і почуттів, які відчуває український народ у часи війни. Отже, актуальність теми науково-дослідної роботи обумовлена тим, що сучасна українська пісня не лише відображає унікальність культурної ідентичності нації, але й стає важливим інструментом соціальної комунікації, сприяючи формуванню спільного культурного дискурсу в умовах війни та глобалізації. Вона виступає як потужний засіб мобілізації громадської свідомості, об'єднуючи людей навколо спільних цінностей та переживань, а також підкреслюючи актуальні виклики, з якими стикається українське суспільство.

Зв'язок з науковими програмами, темами, планами. Науково-дослідна робота виконана на кафедрі естрадного та народного співу Харківської державної академії культури відповідно до базової наукової теми кафедри «Специфіка та тенденції сучасного естрадного вокального виконавства».

Мета дослідження – виявити проблеми та стратегії поширення сучасної української популярної пісні серед молодіжної аудиторії.

Досягнення цієї мети потребує вирішення таких основних завдань:

- розглянути сучасну українську пісню як засіб трансляції культурної ідентичності;
- дослідити поетику академічних і естрадних пісень у сучасних українських авторів;
- з'ясувати сучасні виклики та перспективи поширення української пісні;
- проаналізувати сучасні українські пісні.

Об'єктом дослідження є мистецтво сучасної української пісні.

Предметом дослідження є виклики сьогодення та вплив на мистецтво сучасної української пісні.

Методологічна база дослідження складає інтегративна методологія, яка базується на поєднанні фундаментальних загальнонаукових теоретичних та музикознавчих методів дослідження. Серед них:

– Історичний метод, завдяки якому було досліджено еволюцію сучасної української пісні в контексті національної ідентичності та культурних змін.

– Культурологічний метод, який визначає місце сучасної української пісні в глобальному музичному середовищі та її роль у формуванні національної самосвідомості.

– Контекстний метод, що сприяв виявленню особливостей сучасної української пісні як соціокультурного явища, аналізуючи її вплив на молодіжну аудиторію.

– Метод жанрового аналізу, який дозволив виявити основні жанрові особливості сучасних українських пісень, зокрема, проаналізувати ключові риси поп-, фолк-, військових та ліричних пісень.

– Метод стильового аналізу, що сприяв визначенню стильових особливостей сучасної української пісні та окресленню характеру музичних образів, що втілюють емоційний стан суспільства.

– Метод виконавського аналізу, який дозволив вивчити виконавські особливості сучасної української музики, зокрема, здійснити аналіз виконання популярних композицій в українських та міжнародних версіях.

– Метод цілісного музично-теоретичного аналізу, що дав можливість провести комплексний аналіз сучасних українських пісень, акцентуючи увагу на їх структурних та тематичних елементах.

Теоретичну базу науково-дослідної роботи складають праці провідних українських та зарубіжних науковців з проблем:

– сучасної української естрадної музики (Барановська М.С. [3], Овсяннікова Н.Ю. [20], Мозговий М.П. [16], Ороновський А.І. [21], Чеботарь М.Ю. [36]);

– поп-культури та її впливу на суспільство (Драбчук Ю.П. [8], Дружинець М.І. [9], Шевченко С.Л. [37]);

- пісенного конкурсу Євробачення як соціокультурного феномена (Акінджі К.Ю. [2], Федотова А.І. [32], Ігнат'єва Я. [10]);
- взаємопроникнення фольклору та сучасної музики (Тормахова В.М. [31], Фурдичко А. [34]);
- вокальних технік в естрадному співі (Осипенко В.В. [22], Шелег А. [38]);
- соціокультурних трансформацій у сучасній Україні (Михайлова О. [15], Назар-Шевчук Л. [18], Рождественська І.В. [25]).

Зазначені джерела сприяють глибшому розумінню процесів, що відбуваються в українській музичній культурі, а також формують основи для подальших досліджень у галузі музикознавства та культурології.

Наукова новизна магістерської роботи полягає в тому, що:

вперше в українському музикознавстві:

- здійснено комплексний музично-теоретичний аналіз сучасної української пісні, що враховує її культурні та соціальні аспекти;
- визначено роль сучасної української пісні як засобу трансляції культурної ідентичності в умовах глобалізації;
- окреслено поетику академічних і естрадних пісень сучасних українських авторів, з акцентом на їх жанрові особливості;
- проаналізовано вплив сучасних технологій і медіа на популяризацію української пісні серед молодіжної аудиторії.

уточнено:

- загальну характеристику сучасної української пісні в контексті її соціально-культурної значущості та впливу на суспільство;
- основні тенденції в розвитку вокальних технік у сучасній українській музиці, включаючи їхні жанрові особливості;
- поняття «сучасна українська пісня» в контексті її еволюції та впливу на культурний дискурс.

отримали подальший розвиток:

- проблеми та стратегії поширення сучасної української популярної пісні, зокрема через цифрові платформи;
- теоретико-методологічні основи виконавського аналізу сучасних пісень різних жанрів, включаючи військову, ліричну, поп та фолк пісні.

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані в лекційно-просвітницькій діяльності, сприяючи глибшому розумінню та популяризації сучасної української музики серед широкої аудиторії. Вони також можуть слугувати основою для подальших досліджень у цій галузі, розширюючи горизонти музикознавства і пропонуючи нові напрямки для дослідження, такі як вплив соціокультурних факторів на формування української музичної ідентичності та розвиток нових жанрів і стилів у сучасній музиці.

Апробація дослідження. Науково-дослідна робота обговорювалася на засіданнях кафедри естрадного та народного співу Харківської державної академії культури. Матеріали та висновки науково-дослідної роботи були проголошені у доповіді на Міжнародній науково-теоретичній конференції молодих учених «Культура та інформаційне суспільство XXI століття» в Харківській державній академії культури, яка проходила 18-19 квітня 2024 р.

Публікації. За матеріалами проведеного дослідження були опубліковані тези «Вокально-технічні особливості мюзиклу» у збірнику матеріалів всеукраїнської науково-теоретичної конференції молодих учених (Харків, ХДАК, 2024).

Структура роботи. Науково-дослідна робота складається зі Вступу, трьох Розділів, 8 підрозділів, Висновків, Списку використаних джерел (39 позицій). Загальний обсяг науково-дослідної роботи – 50 сторінок, з них основного тексту 45 сторінок.

РОЗДІЛ 1

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

1.1. Сучасна українська пісня як засіб трансляції культурної ідентичності

Культурна ідентичність є предметом інтересу для дослідників у соціокультурній сфері протягом тривалого часу. Цей феномен має багатогранність і відкриває широкі можливості для досліджень у галузях культурології та культурної філософії. Згідно з висновками української дослідниці Ю.Сугрובової, культурна ідентичність полягає в усвідомленому прийнятті людиною культурних норм, цінностей та розумінні себе через призму культурних характеристик суспільства[29, с.78].

Ю. Сугрובה визначає основні складові культурної ідентичності як спільність мови, значення символів, вірувань, звичаїв, ритуалів, стилю та поведінкових зразків, які характеризують індивіда як представника певної культури. Одним із ключових аспектів розвитку сучасного суспільства є формування істинної культурної ідентичності та пошук нових культурних основ для соціальної консолідації в умовах культурної глобалізації [29, с.79].

Дослідники підкреслюють, що хоча культурна ідентичність формується на індивідуальному рівні через процеси ідентифікації та інкультурації особистості, її формування значною мірою залежить від соціальних чинників. Народнопісенні практики відіграють важливу роль у збереженні культурної ідентичності українського суспільства протягом багатьох століть, були тісно пов'язані з історією етносу та його формуванням.

Традиції народнопісенного виконавства відтворюються у сучасній практиці естрадно-вокального мистецтва України, зокрема в унікальній за силою впливу та емоційною насиченістю сучасній українській естрадній пісні. Естрадна пісня є складним та багатоаспектним феноменом. За словами

Н.Овсяннікової, її джерела сягають стародавніх форм народної творчості, які супроводжувалися інструментально-вокальними виступами [20, с.171].

З одного боку, естрадна пісня є найбільш поширеним та популярним жанром музичного мистецтва, обдарованим особливою силою емоційного та психологічного впливу. З іншого боку, вона викликає різнобічні оцінки дослідників: від заперечення її естетичної цінності до визнання унікального внеску в культуру. Українські дослідники наголошують на тому, що як і саме естрадне мистецтво, естрадна пісня пройшла шлях еволюції протягом останнього століття, перейшовши з маргінальності до домінуючих форм музично-виконавської творчості [16].

Теоретичне осмислення жанру естрадної пісні має коротку історію, що бере свій початок з середини ХХ століття. Це пов'язано з формуванням внутрішньопластових поділів масової музики у 1950–1960-ті роки. На сучасному етапі естрадна пісня вивчається кількома науками, включаючи соціологію, естетику, культурологію, педагогіку та музикознавство. Вона розглядається як різновид масової музики, що входить у склад масової культури.

Враховуючи те, що естрада охарактеризована як мистецтво в малих формах, яке відтворюється на відкритій сцені, естрадну пісню можна сприймати як виконання, яке триває протягом короткого періоду часу і має виразність у концентрованій формі, а також передбачає присутність яскравого та творчо індивідуального виконавця. Як один з жанрів пісні, естрадна пісня є вокальною композицією, зазвичай простою куплетною формою, що втілює певний поетичний зміст [3, с.6].

Як вид масової музики, естрадна пісня звернена до широкого слухача, але призначена для виконання на сольних концертах професійними співаками. Так як естрадна пісня часто розглядається як різновид масової музики, що включає в себе певну естетичну систему, властиві їй такі особливості, як доступність і легкість сприйняття, прямий зв'язок з сучасними формами розваги, мелодійна запам'ятовуваність, тиражованість і

простота розуміння текстів. Призначена для широкої аудиторії, естрадна пісня передбачає створення твору, який легко сприймається та швидко запам'ятовується, що визначає обмежений вибір засобів виразності: використання простих впізнаваних мотивів, гармонійних обертів та ритмічних малюнків, постійні повторення певних фрагментів твору (зазвичай хорусу), а також застосування методу перефразування (римування).

Така популярна вокальна естрадна пісня адаптується до широкого соціального оточення та поширюється за допомогою актуальних засобів масової інформації. За словами Т. Шершової, українська пісня є «художньою моделлю національної ідентичності», оскільки вона зберігає найсуттєвіші атрибути національної культури [39]. Також, за висновками Т. Рябухи, естрадна пісня, як і будь-яка пісня, підкоряється законам національної специфіки і відображає стійкі ознаки певної музичної ментальності та етнослуху [26].

Українська естрадна пісня займає важливе місце в соціокультурному, етико-виховному та музично-освітньому житті українського суспільства і є авторитетним явищем на міжнародній арені, відображаючи високий рівень міжнародної відповідальності країни через художній розвиток у популярній музиці. Масова культура, як важливий аспект соціокультурного життя, впливає на суспільство, маючи систему духовних і естетичних цінностей. Важливо, щоб кожна культура мала свою національну масову культуру, яка відображала б її ідентичність.

Українська естрадна пісня, як соціокультурний феномен, має відповідати певним вимогам, таким як висвітлення соціально значущих тем, високохудожній рівень, відповідальність виконавців перед суспільством. Розв'язання проблем сучасної української естрадної пісні передбачає підвищення її значущості, більшого акценту на серйозний зміст і якість музичного продукту, інтеграцію у світову музичну культуру і сприяння взаєморозумінню між творцями і споживачами музики.

Для успішного вирішення цих завдань необхідне відродження національних музичних традицій. Сучасна українська естрадна пісня поєднує в собі архаїчні та традиційні елементи з інноваціями світової музичної індустрії, виступаючи як культурогенеруючий феномен [6, с.84].

Українська естрадна пісня відтісняється від вічних духовних цінностей українського народу, його морально-етичних норм і художньо-естетичних цінностей, що склалася протягом століть, і відображається як один із найбільш демократичних видів музичного мистецтва на сучасному етапі. Соціальна роль української естрадної пісні полягає в тому, щоб служити своєрідним емоційним каталізатором безпосередньо життєвих процесів. Здатність відображати реальне життя, фіксувати швидкоплинні події та гнучко реагувати на сутнісні проблеми сучасності сприяє виконанню її основного призначення – вихованню нового покоління як носіїв національної, зокрема, соціокультурної, ідентичності.

У центрі уваги української естрадної пісні лежать універсальні культурні цінності та дух нації, які змінюються відповідно до історичних обставин та специфіки соціокультурного простору в процесі поєднання традицій української музичної культури з інноваційними міжкультурними тенденціями.

1.2. Поетика академічних і естрадних пісень у сучасних українських авторів

Під час вивчення пісні або інших вокальних жанрів, неможливо не помітити естрадні пісні, які відрізняються передачею неординарних подій політичної, громадсько-побутової та родинно-побутової тематики. Такі пісні часто називають «піснями-хроніками», оскільки їх поетична складова транслює інформацію як про сучасні події, так і про історичне минуле. Пісні-хроніки зустрічаються в творчості багатьох композиторів як академічного, так і естрадного спрямування.

Наприклад, творчість чоловічого тріо «ЛьоміЛьом» з Одеси, яке було засноване на початку 1990-х років О. Ломинським, відома своєю поетикою, яка відображає сучасні події. Також до прикладу можна привести пісню-хроніку гурту «Гринджоли» з Івано-Франківська, яка була побудована на реальних подіях 2004 року, які стали хронікою свого часу. На прикладі пісні Руслани «WildDancez», яка прозвучала на конкурсі «Євробачення» у 2004 році, можна побачити відображення фольклорних традицій у сучасній творчості. Пісня Т. Кароль «Дика вода» також є прикладом сучасної творчості з естрадною мелодією, яка може мати фольклорну природу [13].

Ці пісні відображають як сучасні, так і історичні події, і їх поетика схожа на історичні пісні та балади, оскільки вони базуються на реальних фактах подій. На вулиці, дощ зливається, а дощ у душі викликає великі враження. Естрадні пісні, відомі як пісні-хроніки, вражають своєю передачею незвичайних подій політичного, суспільного та сімейного життя. Ці пісні мають яскраво виражену поетичну складову, яка одночасно відображає інформацію як про сучасні події, так і про історичне минуле. Вони зустрічаються в творчості багатьох композиторів як академічного, так і естрадного спрямування [17, с.74].

Поетика академічних творів і музичних жанрів, таких як: опери, романси чи мюзикли, залишається малодослідженою темою. Наприклад, оперу «Зальотний» В. Шукшина музикознавці досі чекають на виконання. Також, дитяча опера «Музична крамничка» В. Степурка, заснована на казкових персонажах, містить у собі різноманітні та вишукані гармонії, що відповідають музичній мові ХХ століття.

Незважаючи на те, що опера призначена для дітей, вона демонструє виконавську традицію академічного співу, яка характеризується кантиленністю та наспівністю. Музика операції передається без декламації, але окремі номери мають інтонаційні елементи мовлення, наприклад, у партії Мухи [21, с.145].

Виконавська техніка пов'язана з інтерпретацією, що включає різноманітні інтонаційно-мовні форми, які були визначені раніше в роботах вчених, таких як Б. Асаф'єв та Є. Назайкінський. Український дослідник В. Яромчук розглядає можливості використання академічного вокалу у ХХІ столітті на прикладі творчості молодої композиторки А.Комликової. У її роботі присутній широкий спектр жанрів, від академічної до естрадної музики.

Наприклад, цикли естрадних пісень «Птахи і квіти» та «Емоції» А.Комликової демонструють різноманітність поєднань між сучасними колоритними елементами та фольклорними забарвленнями. У піснях з цих циклів відчутний широкий спектр емоцій та стилів, від гуцульського фольклору до простих романсових мелодій. Ці пісні поєднують у собі народні та естрадні манери виконання [27, с.140].

Отже, творчість А.Комликової відображає поєднання академічного та естрадного вокалу з фольклорними традиціями. Відокремити академічну музику від неакадемічної стає проблематичною задачею через широкий спектр стилів та жанрів, які використовуються у сучасній музиці.

У творчості українського композитора І.Карабиця знаходиться значна кількість пісень, більш ніж 50, які виконують як естрадні, так і академічні співаки. Вокальний цикл «Мати», створений на вірші Б. Олійника у 1980 році, пронизаний українським народним мелосом. Мелодія пісні «Мати наша – сива горлиця» в інтонаційному плані схожа на народну мелодію, яка стала основою для творів інших композиторів. Поетика пісень цього циклу відображає громадянську позицію композитора, що є типовим для іншого його циклу, «На березі вічності», створеного для голосу з фортепіано у 1977 році [18, с.189].

Академічний спів представлений у циклах пісень І. Карабиця, таких як «Пастелі» на слова П. Тичини для сопрано і фортепіано та «Ранкова сюїта» для голосу та естрадно-симфонічного оркестру на вірші В. Батюка і В. Губарця (1978–1980). Поетика цих пісень зосереджена на символічному

світі, який композитор передає сучасними засобами, такими як вільно побудовані мелодії з широкими стрибками. Цикл «Пастелі», заснований на віршах Павла Тичини, складається з чотирьох філософськи насичених символічних мініатюр.

Спів у академічному стилі відрізняється від естрадного чи народного співу, і кожна країна має свої визнані виконавці. Україна має таку виконавицю, як Н. Матвієнко, яка стала об'єктом досліджень та творчих робіт, таких як збірки пісень Г.Гаврилець «Золотий камінь посіємо...» і опера Лесі Дичко «Золотослов».

Музично-сценічне дійство Г.Гаврилець «Золотий камінь посіємо...» використовує пісні, знайдені Ніною Матвієнко у різних регіонах України, які створюють своєрідну музичну фреску. Шість частин цього дійства формують цілісний образ, а пісня-романс «Засвічу свічу» є одним із видатних творів, написаних для голосу та камерного оркестру. Хорова опера «Золотослов» Л. Дичко є новаторським твором, який поєднує народний синкретизм з авторською мовою, не використовуючи цитат чи адаптацій.

Одну з частин опери, яка називається «Плач», було спеціально написано для Н. Матвієнко. Довгу мелодію композиторка перетворила на симфонічний переклад для скрипки. Л.Кияновська зауважує, що «пісенність», яка розглядається як узагальнена естетична категорія, з її метафорами, символами, персонажами та сюжетними поворотами, стала не просто жанровою особливістю, а складовою частиною професійного мистецтва в українській культурі [28].

Опера Л. Дичко була створена після випуску збірки фольклорних текстів «Золотослов. Поетичний космос Давньої Русі» (видавництво «Дніпро», 1988), яка містила різноманітні фольклорні пісні, зокрема календарно-обрядові, родинно-побутові, весільні та плачі. Тексти цих пісень і народні традиції стали основою для опери «Золотослов». Саме слово «золотослов» поєднує в собі два символи – «золото» і «сонячне світло», що відображають образи давньоукраїнської міфології. Композиторка синтезує

поетичні тексти, використовуючи міфологічні мотиви. Поєднання академічного та народного співу є характерним для сольного виконавця.

У сучасній творчості українських композиторів помітний вплив західноєвропейського вокального мистецтва, зокрема, поєднання академічного і естрадного співу. Наприклад, проєкт «Barcelona», у якому брали участь Фредді Меркьюрі (лідер гурту «Queen») і оперна співачка Монсеррат Кабальє, є яскравим прикладом такого поєднання. Слухаючи оперу Л. Дичко «Золотослов», можна згадати, що значне поширення академічного вокалу відбувалося в середині ХХ століття завдяки кіно- та телемистецтву, а виконавці, такі як Маріо Ланца, вплинули на популяризацію академічного співу.

Висновки до розділу 1

Українська пісня виконує важливу роль у втіленні і збереженні культурних цінностей та традицій. Вона відображає духовний світ українського народу, передаючи його унікальність та ідентичність через мелодію, тексти та виконавське виконання.

Сучасна українська пісня відображає різноманітні аспекти культурної ідентичності, віддзеркалюючи історичні події, народні звичаї, міфологію та національний характер. Вона відображає сучасні реалії та виклики, з якими стикається українське суспільство, в той же час зберігаючи зв'язок з традиціями минулих поколінь. Пісні українських виконавців часто містять глибокі тексти, які відображають національну свідомість, почуття патріотизму та любові до рідної землі. Вони спонукають слухачів задуматися над історією своєї країни, її цінностями та ідеалами.

Крім того, українська пісня стає важливим інструментом в боротьбі за збереження мовної та культурної самобутності в умовах глобалізації. Вона сприяє підтримці мови, традицій та обрядів, що є важливими складовими культурної ідентичності. Академічні та естрадні пісні в сучасній українській музиці мають великий потенціал для вивчення їх поетики. У академічних піснях, які часто представляють класичні жанри, такі як оперета, оперний репертуар та музичний театр, ми можемо спостерігати використання складної поетичної мови, багатства образів та метафор. Ці пісні часто мають глибокий сюжет та емоційний зміст, що вимагає високого рівня виконавської майстерності.

Навпаки, естрадні пісні частіше спрямовані на широку аудиторію та мають більш доступну поетику. Вони можуть включати прості ритми, мелодії та тексти, які легко сприймаються слухачами. Проте, навіть у цих піснях можна помітити використання різноманітних поетичних засобів, таких як рими, алітерація та асонанс, які додають їм глибину та виразність.

Поетика академічних та естрадних пісень у сучасних українських авторів може варіюватися від класичних форм до сучасних експериментів зі стилем та звучанням. Ці пісні відображають різноманітні аспекти культури та ідентичності українського народу, віддзеркалюючи сучасні тенденції та виклики.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

2.1. Проблеми і стратегія поширення сучасної української популярної пісні серед молодіжної аудиторії

Музика має цікаву властивість: вона здатна об'єднувати та спонукати різноманітні аудиторії до переживання великих емоцій. Це стосується не лише пісень, маршів та танців, але й симфоній та опер. Музика здатна викликати глибокі враження та емоції, що впливають на глядачів у різних ролях. Різноманітність музичних композицій та напрямків виникає з різних смаків та уподобань різних груп суспільства. Від підлітків та молоді, які слухають поп та джаз, до освічених меломанів чи середнього віку батьків. Це відображає різноманітність настроїв та типів життя, що переважають у суспільстві [38, с.157].

Естрада є однією з ключових галузей, яку слід розвивати в Україні. У Європі культурна економіка входить у топ-3 за перспективністю та популярністю. Останні кілька років культурна та креативна сфери України мають можливість для росту та розвитку, але це ще далеко не кінець шляху. Естрада стає все більш різноманітною, а можливостей зростає.

У сучасному капіталістичному суспільстві демасовізація ЗМІ призводить до подальшого розвитку спрямованих на певну аудиторію видань. Музичним ЗМІ стає все більш потрібна підтримка рекламних агентств, які пропонують їх як точку доступу до прогресивної молоді. Оскільки ці бренди активно присутні на українському ринку, це важливо для їхнього розвитку.

Компанії, такі як: Adidas, AbletonLive, NativeInstruments, RedBull, Jagermeister, Heineken, Tuborg, інвестують мільйони доларів у музичну індустрію по всьому світу, проте, поки не бачать перспектив своїх

культурних програм в Україні. Музична індустрія намагається зберігати свою унікальність і незалежність, але з поширенням Інтернету і його постійним розвитком боротися з цим стає все складніше. Незважаючи на антиукраїнську пропаганду в російських ЗМІ, українські виконавці досягають великого успіху в Росії. Критики стверджують, що наші виконавці стають лідерами трендів на російській поп-сцені, і цей вплив лише зростає [4, с.17].

Україна має самостійний і конкурентоспроможний ринок музичної індустрії, а також складну систему шоу-бізнесу. Тут розвинута концертна система і якісні національні мас-медіа. Існує багато якісних музичних і розважальних телепередач, а також державна підтримка музики в різних жанрах, що виявляється від класичної до сучасної. Музика відображає емоції, цінності та ідеї, є інструментом об'єднання людей і вираження спільних емоцій. Деякі пісні стають символами для поколінь і допомагають визначити індивідуальність та спільні цінності [8, с.34].

Мистецтво і музика є важливими аспектами життя людини. Взаємодія зі звуком, будь то його створення або сприйняття, необхідна для нас і надихає на творчість у будь-якому вигляді. Люди завжди відчували прив'язаність до музики у своєму житті, будь то насолода від прослуховування, емоційна відповідь, виконання або творчість. Це стосується як класичної, так і сучасної концертної музики. Обидва типи музики мають велике значення для нашого суспільства; Однак, проблема, з якою ми стикаємося у цій сфері, полягає в тому, що ця музика часто залишається маловідомою і, отже, недооціненою. Я, як музикант і художник, відчуваю обов'язок навчити інших отримувати задоволення від мистецтва, до якого я відчуваю велику пристрасть.

Багато людей вважають, що концертна музика не для них, просто тому, що вони вважають, що вона не має відношення або значення для їхнього життя. Це стає ще більш проблематичним через відсутність інтересу попереднього уряду до просування і підтримки мистецтва, будь то

фінансування художніх організацій або художня освіта. Було проведено безліч досліджень, спрямованих на вивчення впливу музики на людський розум. Деякі питання залишаються без відповіді, Проте, одне очевидне: музика дійсно впливає на наше повсякденне життя. Вона відображає наші емоції і може викликати різноманітні відчуття [11, с.104].

Музика викликає різні емоції у людей. Від сумних пісень ми можемо відчувати пригніченість, від веселих – радість. Енергійні пісні з чіткими ритмами, які ми часто чуємо на спортивних заходах, можуть викликати в нас збудження та ентузіазм. Музична індустрія має свої специфічні методи просування матеріалу. Для артиста важливо розробити стратегію та план просування своєї музики або бренду.

Необхідно вміти просувати себе та свою творчість. Більшість людей з великою ймовірністю обере артиста, якого вони вже знають, тому важливо збільшувати свою впізнаваність в онлайні. Щодо просування музики в мережі, існує велика кількість різноманітних медіа-каналів, платформ, додатків і спільнот для артистів, які можна використовувати для досягнення найкращого результату.

Немає сенсу завантажувати безліч плагінів, які, швидше за все, не будуть використовуватися. Важливо максимально використовувати те, що вже є. Краще детально вивчити ті плагіни, які поставляються з DAW і вміти застосовувати їх у різних ситуаціях, ніж постійно користуватися різними продуктами. Створення музики вдома на комп'ютері є особистим процесом, в якому всі завдання лежать на вас. Проте, необхідно виходити за межі власного «я». Обмінюйтеся проєктами через інтернет. Працюючи разом з іншими людьми, ви не тільки отримujete задоволення, а й набуваєте корисного досвіду. Крім того, спільна робота може призвести до несподіваних результатів [22, с.40].

Створення музики в домашніх умовах не вимагає віртуозного володіння інструментами. Проте, вміння грати на музичному інструменті може розширити ваші можливості в галузі продюсування записів. Якщо ви

володієте навичками гри на музичному інструменті, це буде тільки в прибуток для вас. Не забувайте, чому ви почали займатися музикою. Нічийні поради не будуть настільки ефективними, як власне бажання творити музику і задовольняти себе. Тому працюйте для своєї радості і задоволення, а якщо ваша творчість зацікавить широке коло слухачів, можливо, ви зможете заробляти на своєму хобі [35, с.74].

Не слід розглядати музику як обов'язок. Створення власної музики має приносити вам тільки задоволення, а не становити джерелом внутрішньої напруги або змушувати себе до цього. Якщо ви відчуваєте, що це не так, варто зупинитися і зрозуміти, що саме не дає вам насолоду. Перед тим як намагатися досягти недосяжного, краще сконцентруватися на тому, що може стати особливим і власним для вас.

Соціальні мережі, безумовно, корисні, але важливо пам'ятати, що вони перебувають в оренді, а не у вашому володінні. Наприклад, якщо сервіс Twitter раптово припинить своє існування, всі ваші підписники також зникнуть. Тому важливо будувати відносини з медіа-каналами, які ви можете контролювати. Переконайтеся, що ваші слухачі мають доступ до найсвіжішої інформації у місці, яке вони вважають особистим. Ваш веб-сайт повинен мати високий пріоритет у вашому списку пріоритетів. Це офіційне місце, де ваші шанувальники завжди можуть знайти вас, незалежно від того, які соціальні мережі вони використовують [32, с.54].

Електронна розсилка новин – найкращий спосіб спілкування зі слухачами, особливо коли вам потрібно звернутися до них, навіть у порівнянні з соціальними мережами. Електронна пошта гарантує, що ваше повідомлення потрапить до одержувача, а не буде затертим алгоритмами соціальних мереж. Регулярні щомісячні розсилки дозволяють тримати фанатів в курсі останніх новин, пов'язаних з вами або вашою групою.

Блог – це чудовий спосіб дозволити шанувальникам зануритися у світ автора. Тут можна писати про буденні речі, які відбуваються під час звукозапису, майбутні концерти, тексти пісень, рецензії на нові релізи, а

також особисті враження і емоції. Для фанатів, які цікавляться вашим творчим процесом або просто хочуть дізнатися більше про вас, блог може стати чудовим засобом спілкування. Електронна прес-підбірка – це практично ваше резюме, що містить останні новини, графік концертів і контактну інформацію. Це дієвий спосіб для організації концертів, поширення демозаписів або просто спілкування з колегами по галузі.

Формування фанатської бази і створення спільноти – це важливий етап. Існують різні майданчики, які можуть допомогти вам досягти цих цілей, такі як Facebook, Twitter і Instagram. Facebook – одна з найбільших соціальних мереж у світі і чудове місце для взаємодії зі своїми шанувальниками. Проте, важливо пам'ятати, що алгоритми визначають, який контент буде показаний вашій аудиторії, тому можливо, вам доведеться спонсорувати пости, щоб привернути більше уваги. Twitter – це ще одна соціальна мережа, де ви можете спілкуватися зі своїми прихильниками, висловлювати свої думки на актуальні теми і відповідати на їх запитання [32, с.54].

Instagram – це чудовий спосіб додавати візуальний контент до вашої взаємодії. Ви можете ділитися фотографіями та відео, використовуючи різноманітні фільтри та додатки для редагування, а також проводити прямі трансляції для спілкування зі шанувальниками в реальному часі.

Snapchat – це нова соціальна мережа, яка набула великої популярності завдяки короткочасним фото і відео. Вона дозволяє вам ділитися моментами вашого життя з прихильниками, а також використовувати різноманітні можливості маркетингу.

Онлайн-радіо – це ще один спосіб, яким ви можете допомогти своїм шанувальникам знайти вашу музику і привернути нових слухачів. Ви можете звернутися до станцій, які грають музику вашого жанру, і надіслати їм ваші демозаписи.

Потокове аудіо – розміщення вашої музики на сервісах, таких як YouTube, Spotify і AppleMusic, дозволяє вашим шанувальникам слухати ваші треки в будь-який час, коли вони хочуть.

YouTube– це чудова платформа для поширення вашої музики і відео. Ви можете завантажувати відео кліпи, виступи і інше контент, що допоможе вам залучити нових прихильників. Це другий за популярністю пошуковий сервіс і лідер серед стрим-сервісів у мережі. Тим більше, якщо ви створите привабливий візуальний контент для кожного треку, це значно збільшить ймовірність успіху. Ця платформа також дозволяє монетизувати контент через покази реклами [32, с.54].

Онлайн-щоденники або блоги – це не особистий життєвий блог, а канал для вираження вашої творчості. Музичні огляди, інтерв'ю та гостьові публікації – це ефективний спосіб привернути нових прихильників. Зверніть увагу на блоги, які зацікавлені в схожих артистах, а також створюйте цікавий та актуальний контент для успіху.

Bandsintown– це найбільший ресурс для пошуку виступів і концертів, який дозволяє слухачам бути в курсі розкладу концертних турів улюблених виконавців. За допомогою додатка BandsintownManager ви можете розміщувати графіки концертів на своїй сторінці у Facebook, на веб-сайті та в інших соціальних мережах.

Soundcloud– це простий спосіб ділитися аудіозаписами та публікувати їх на різних платформах через вбудовані плеєри. Ця платформа має величезне спільноту користувачів і кураторів, що дозволяє залучити ваш проєкт нову аудиторію.

Amazon забезпечує дистрибуцію музики через свого віртуального асистента Alexa. Facebook керує основними платформами для взаємодії з фанатами –Facebook і Instagram. Робота з аудиторією є перспективною галуззю. У промисловості є попит на більш активне управління відносинами з фанатами – це більше, ніж пропонує Facebook.

2.2. Роль блогів у репрезентації сучасної української пісні

Блогосфера в Україні активно розвивається, а культура стає однією з її ключових тем [15, с.132]. І.В. Рождественська вважає, що сучасна українська пісня «віддзеркалює акорди незламного українського духу», що знову підтвердилося на музичному конкурсі «Євробачення», де гурт «KalushOrchestra» представив пісню «Stefania». Ця подія активно обговорювалася в інтернеті. Давайте розглянемо деякі джерела [25, с.16].

Канал «Музичний Гік», заснований Олексієм Бондаренком, засновником медіа про нову українську музику «LiRoom» і шеф-редактором AIN.Business, прокоментував виступ українського гурту. На сторінках hromadske.ua блогер відзначив, що «світова музична спільнота добре знає українських артистів саме за їх поєднання українського фолку з іншими жанрами (наприклад, «ДахаБраха»). Тому виступ гурту KalushOrchestra ідеально вписується у те, що шанувальники конкурсу очікували від України. Цього разу це був не фолк з електронікою (як у пісні «Shum»), а фолк з хіп-хопом» [19].

На сторінці інтернет-видання «Твоє місто», що є незалежним громадським медіахабом Львова, розкривається суть пісні «Stefania». Спочатку вона відтворює старіння матері, потім показує труднощі у взаємині з нею, а згодом відображає усвідомлення її значущості у житті ліричного героя. Колисанка-приспів в кінці кожного реп-вірша, як вбачається, переносить оповідача в дитинство.

Пісня «Stefania» стає символом, що втілює нашу батьківщину, а також всіх матерів, які є опорою для своїх дітей. Також відзначено, що гурт зняв відеокліп на фоні руїн українських міст. Це свідчить про те, що навіть коли лунають гармати, музика не повинна мовчати: лідери думок впливають на суспільство, надихають його на позитивні культурно-політичні зміни [14].

У більшості блогів інтернет-видань інформацію про пісню гурту «KalushOrchestra» подають так, щоб надати споживачеві такого контенту

інформацію про подію та сформуванню щодо неї певне емоційне ставлення. Композиція «Stefania» перетворилася з національного явища на подію міжнародного масштабу [5].

Для світу вона стала символом героїзму українців у боротьбі з агресорами, корені якого належать до родинних цінностей. У мережі з'явилось багато переспівів, про які повідомляють такі інтернет-сервіси як «Інформатор» (всеукраїнський проєкт, започаткований у 2017 році у Дніпрі), де військовий «Азов» виконав пісню під звуки пострілів, а також український співак-блогер Євген Малярєвський, який активно досліджує етимологію українських пісень, щоб зберегти українську музичну спадщину.

Представники каналу «Сільрада» (SILIRADA) спеціалізуються на гумористично-музичних матеріалах, які увійшли до топ-15 за версією Texty.org.ua та Детектор.медіа, а також зайняли сьоме місце в тематичному рейтингу від проєкту «Маніфест». Блогери адаптували початковий текст пісні та присвятили її бабусі Діми Варварука Євдокії, яка замінила його батьків, що перебували за кордоном на заробітках, і виховала його в любові до країни та національних традицій. У відео співзасновник україномовного блогерського проєкту «Сільрада» на YouTube, Діма Варварук, підкреслив, що робить все можливе для поширення та популяризації українського контенту.

Блоги відіграють важливу роль у репрезентації сучасної української пісні серед широкої аудиторії. Вони стали платформою для просування та популяризації вітчизняних виконавців та їхньої музики. Популярні блогери, які мають велику аудиторію в соціальних мережах, часто роблять огляди та рецензії на нові пісні та альбоми українських артистів. Блогери також активно використовуються для організації та відвідування музичних заходів, концертів та фестивалів. Вони діляться враженнями та фотографіями з подій, що сприяє поширенню інформації про українську музичну сцену [37, с.40].

Крім того, блогери займаються інтерв'юванням вітчизняних музикантів та створенням контенту про їхнє життя та творчість. Це дозволяє аудиторії краще пізнати українських виконавців, їхні музичні уподобання та ідеї. Крім

того, блоги можуть впливати на формування музичних смаків аудиторії, впроваджуючи нові тенденції та напрями в українській музиці. Вони роблять акцент на підтримці молодих талантів та незалежних виконавців, допомагаючи їм зайняти своє місце на музичній сцені. Отже, блоги виступають важливим каналом комунікації між українськими виконавцями та їхньою аудиторією, сприяючи популяризації та розширенню української музичної культури.

Висновки до розділу 2

Поширення сучасної української популярної пісні серед молодіжної аудиторії стикається з рядом проблем та вимагає вдосконалення стратегій для привернення уваги молоді. Однією з головних проблем є конкуренція з іноземними музичними продуктами, які часто мають більший бюджет та масштабну маркетингову кампанію. Крім того, низький рівень підтримки вітчизняних виконавців з боку медіа та культурних інституцій ускладнює їхнє просування серед молоді.

Однією зі стратегій може бути активне використання сучасних технологій та соціальних мереж для просування музики. Залучення відомих інфлюенсерів та участь у віртуальних челенджах може значно збільшити популярність українських виконавців серед молоді. Також важливо створювати цікавий та якісний відеоконтент для пісень, що стимулюватиме молодь ділитися ним у соціальних мережах.

Ще однією стратегією може бути співпраця з молодими талановитими артистами та музикантами, які мають велику популярність серед молоді. Спільні проекти та дуети можуть привернути увагу аудиторії та збільшити популярність виконавців серед молодіжного шару. Також важливо створювати музику, яка відображає актуальні проблеми та інтереси молоді. Тексти пісень повинні бути зрозумілими та близькими для молодіжної аудиторії, а мелодії – захоплюючими та енергійними. Важливо також враховувати різноманітні смаки та уподобання молоді та пропонувати різноманітний музичний контент.

Загалом, успішне поширення сучасної української популярної музики серед молодіжної аудиторії вимагає комплексного підходу та використання різноманітних стратегій, спрямованих на підвищення її популярності та привернення уваги молоді. Блоги відіграють значну роль у репрезентації сучасної української пісні, забезпечуючи широкий доступ до музичного контенту та сприяючи його популяризації серед аудиторії. Розмаїття

блогерських платформ та соціальних мереж створює простір для вільного обміну інформацією про музичні новинки та виконавців, що сприяє їхньому поширенню та відомості серед широкого загалу.

Блогери, які спеціалізуються на музичному контенті, виступають як важливі посередники між виконавцями та слухачами, допомагаючи залучати увагу до нових та перспективних артистів. Вони можуть створювати рецензії на альбоми, розміщувати інтерв'ю з музикантами, а також робити огляди концертів та фестивалів, що сприяє формуванню інтересу до української музичної сцени. Крім того, блоги створюють можливість для взаємодії між виконавцями та їхньою аудиторією, дозволяючи фанатам виражати свої враження від музики, ділитися власними враженнями та рекомендаціями. Це сприяє формуванню спільноти музичних прихильників та розвитку культури обговорень музичних творів.

Завдяки своїй доступності та впливовій потенції блоги стають важливим інструментом у популяризації української музики як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Вони допомагають привертати увагу до творчості українських виконавців, розширюючи їхню аудиторію та сприяючи встановленню міжнародних музичних зв'язків. Таким чином, блоги відіграють ключову роль у просуванні та репрезентації сучасної української пісні як в Україні, так і за її межами.

РОЗДІЛ 3

ВИКОНАВСЬКИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІСЕНЬ

3.1. Військова пісня

У часи війни, як і в сфері музики, діють свої закони, які продовжують інспірувати як на військові подвиги, так і творчі досягнення, зокрема ті, що співвідносяться з богинями-покровительками. У сучасній поп-музиці відбуваються цікаві процеси, які відображають весь різноманітний характер нашого протистояння з Росією. Порівняно з більш трудомісткими творчими жанрами, такими як фільми чи романи, музична продукція може швидше досягати своєї аудиторії. Незважаючи на те, що вже існують декілька важливих літературних творів про війну та непересічні оповідання, саме пісні здатні вдало передати дух епохи. Хоча часто це лише емоційні вибухи, спрямовані на миттєву реакцію, особливо коли в їх відеокліпах використовуються документальні кадри війни.

Проте, значна кількість таких творчих відгуків оперує обмеженим набором ключових слів-тригерів, які вже стали гаслами, такими як «Байрактар», «тероборона», «русня», «танк», «ракета», «ЗСУ», «Джевелін». Ілюстративним прикладом є переробка пісні «BellaCiao» італійською співачкою Христиною Соловій, яка отримала назву «Українська лютність». Звернення до фольклору в ці складні часи є зрозумілим, оскільки завжди діє, надаючи будь-якому тексту потужну енергетичну підтримку від предків та увічнюючи частку національної перемоги разом із мелодією.

Наприклад, 5 березня Андрій Хливнюк з гурту «Бумбокс» виконав народну пісню «Ой у лузі червона калина», перетворивши її майже на символічний гімн цієї війни. Цікаво, що деякі люди дізналися про цю пісню саме після виконання Хливнюком, тоді як інших розчарувало, що популяризується скорочена версія. Серед перших, очевидно, був і гурт

«PinkFloyd», який у квітні зібрався після великої творчої перерви, щоб перетворити «Червону калину» на світове мистецьке явище [19].

Не всі пісні, які ми асоціюємо з 2022 роком, насправді є наслідком війни. Наприклад, відома «Stefania» від «KALUSH», з якою вони перемогли на Євробаченні, була створена до початку війни. Отже, першим можна вважати березневу пісню «Байрактар» Тараса Боровка, на якій потім з'явилося безліч кавер-версій.

Оригінал нагадує частівку і відзначається тим, що містить усі рими до слова «Байрактар». Це послужило зразком для багатьох музикантів, які бездумно нанизували рядки під простенький інструментальний супровід, перетворюючи складні почуття на легко доступні куплети, які ставали популярними навіть тоді, коли чув з цієї пісні лише кілька рядків у громадському транспорті.

Випадкові вибірки високої майстерності, яка не обмежується модними тенденціями, підтверджують загальну тенденцію до простоти та швидкоплинності. Наприклад, у травні гурт «БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ» виразно висловив спільні відчуття у пісні «24/02», а у липні «Океан Ельзи» випустив «Квіти мінних зон», яка, хоч і написана кілька років тому, все ще залишається дуже актуальною навіть зараз.

Окремий аспект – творчість тих, хто ризикує. Турбулентний початок року вразив наших зарубіжних зірок, які були змушені згадати своє коріння й пристосовуватися до нестабільного ринку. Так, Світлана Лобода (відома як LOBODA) у червні зізналася у своїх помилках у пісні «Молитва», але український народ ще не готовий швидко пробачити їй, згадуючи, якою мовою і де вона раніше виступала [19].

Віра Брежнева, яка ще два роки тому вважала себе неукраїнською співачкою, раптово виконала разом з TAYANNA пісню «Вишиванка» на чистій українській мові. Однак, навіть фанати не вважають ці пісні мистецтвом, оскільки або пам'ятають їхні висловлювання, або не хочуть приймати зміни так швидко, як їхні зірки. Загалом, навіть ті, хто раніше

уникав цього, раптом почали співати українською мовою. Наприклад, херсонець Макс Барських у березні записав пронизливу пісню «Буде весна». Поки Путін не атакує, виконавець не поспіває українською.

Інша проблема полягає в швидкій переорієнтації на українську мову в музичному просторі. Характерним прикладом є Сергій Бабкін. Талановитий театральний актор з Харкова, а також не безталанний учасник російськомовного дуєту «5»nizza», який пізніше здобув успіх у сольній кар'єрі, нещодавно вирішив перейти на українську мову, ймовірно, не за власним бажанням, а під тиском ринку. Проте, йому поки що виходить досить посередньо, а іноді й комічно [19].

Найпоказовіший випадок – його виконання «Заповіту» Тараса Шевченка у стилі реггі (за мотивами «Nowoman, посгу» Боба Марлі), де слова Кобзаря доповнюються такими вставками, які з одного боку правильні ідеологічно, але з іншого – віддалені від геніальних.

3.2. Лірична

Ліричні пісні є формою народнопоетичного та музичного вираження, що об'єднує різноманітні групи пісень за їхнім змістом та жанрами, основними рисами яких є почуттєве та особистісне сприйняття світу. Це мелодії, що розповідають про кохання, сімейне життя та соціальні аспекти (такі як пісні заробітчачан, козацькі, чумацькі, стрілецькі, рекрутські, бурлацькі та наймитські). Еволюція людської свідомості, розширення її горизонтів, і поглиблення рефлексії у творчості через внутрішній погляд, розширення лексичного складу та музичних засобів виразності відзначилися на всіх історичних шарах фольклору– в обрядових жанрах, народній епіці (балада) та переважно в ліриці, яка уособлює внутрішні переживання та самовираження [31, с.15].

Щодо класифікації ліричних пісень, питання визначення жанру залишається невирішеним у науці, і до цього часу не сформулювалася єдина

точка зору. Більшість вчених розглядає тематичний принцип як основу класифікації пісень. Побутова пісня спочатку присвячена темам кохання та сімейних відносин, а згодом у них розвиваються різноманітні соціальні мотиви, зокрема, антикріпосницька тематика. Соціально-побутові пісні, такі як солдатські та робітничі, не торкаються сімейних відносин. До них також відносяться лакейські пісні. Солдатські пісні тісно пов'язані з козацькими.

Деякі вчені також зазначають існування військово-історичних пісень, до яких також належать солдатські пісні, що відрізняються від соціально-побутових. Тут з'являються нові герої, мотиви та теми. Окрім пісень, які розповідають про життя солдатів та козаків, у військовому середовищі виникають також жартівливі та гумористичні пісні [33, с.278].

Серед трудових пісень можна виділити робочі пісні, що акцентують увагу на темі праці та взаємин між робітниками та їхніми начальниками (господарями, підприємцями, адміністрацією, майстрами, наглядачами). Прощальні пісні, які стали популярними в другій половині XVIII – початку XIX століття, вражають різноманіттям сюжетів та часто нагадують про кохання та побутові переживання.

Ми пропонуємо таку класифікацію пісень, враховуючи зазначені вище аспекти.

1. Соціально-побутова пісня– цей тип охоплює козацькі, антикріпосницькі, рекрутські, солдатські, чумацькі, бурлацько-наймитські, заробітчанські, стрілецькі та емігрантські пісні. Вони розкривають соціальні та побутові аспекти життя, відображають умови праці та взаємини між людьми у різних суспільних шарах.

2. Родинно-побутові пісні– цей вид охоплює пісні про кохання, родинні відносини та побутові аспекти. Вони розкривають взаємини між закоханими, а також внутрішньо-сімейні відносини, включаючи життя селянства в умовах кріпацтва.

3. Жартівливі та сатиричні пісні– цей тип включає пісні з гумористичним спрямуванням, а також сатиричні твори, що висміюють різні

аспекти суспільного життя. Також сюди входять пісні хороводів, які мають розважальну функцію.

Кожен вид ліричної народної творчості має свої унікальні особливості, що визначають його популярність та поширення серед населення. Мелодія відіграє важливу роль у передачі емоцій та настрою, а правильно підібрані інтонації та ритміка забезпечують ефективну дію пісні на слухачів.

Впливова сила традиційного музичного фольклору завжди корінилась у простих, виразних, витончених та відібраних багатомістовим досвідом народу засобах, якими він володіє. Це саме можна сказати і про музику ліричної народної пісні. Уся вона ґрунтується на традиційності та наступності у застосуванні вироблених тисячоліттями прийомів музичної виразності. Кожен звук, кожна мелодична побудова підпорядковані законам взаємозв'язку форми й змісту, слів і наспіву, способів розгортання їх у часі. Тут утворилося стале коло інтонацій, мелодичних зворотів, звукових послідовностей, конструкцій, ритмічних і мелодичних форм, які складають «музичний словник» народної пісенності [31, с.14].

Для нього характерні звичні, природні засоби музичної виразності, зручні й найбільш прийнятні для відтворення земних, реальних настроїв, почуттів, образів. Ми не зустрінемо в сучасній народній пісні цілотонних послідовностей, які пов'язуються з відтворенням світу вигаданого, фантастичного у професійній музиці; ладів утворень з штучним строгим періодичним чергуванням тону й півтону, яке має назву «гама Римського-Корсакова», ладів утворень із збільшеними секундовими кроками, «екзотичних» або східних ладів утворень, призначених для відтворення різних звукових оборотів.

Основні стилістичні принципи народної протяжної пісні, такі як перехід від сольного виконання до руху мелодії голосами у терціях, переходи до октавних інтервалів у заключних кадансах, використання паралельних тризвуків, зміна тонових центрів, модифікація шкал ладу та застосування принципів натурального ладоутворення (таких як еолійський,

міксольдійський, дорійський), можна помітити й у сучасних пісенних творах. Це свідчить про тісний зв'язок сучасного мистецтва з віковими українськими музичними традиціями.

У ліричних піснях, що оспівують кохання або родинні відносини, спостерігається більша рухливість і мобільність як у змісті, так і у формі. Для багатьох композицій характерний багатоголосий виконавський стиль. Підголосно-поліфонічний спів, який був характерним для фольклорних ансамблів, став основним напрямком розвитку. Він відзначається наявністю верхнього голосу в хоровій структурі, який супроводжує та прикрашає інші голосові партії або контрастує з ними. Це виражається у використанні різноманітних термінів для опису ролі підголоска, таких як «підспівувати», «підтягувати» або «підхоплювати».

3.3. Поп пісня

Сучасна українська поп-музика відображає різноманітні аспекти культурного та музичного розвитку в Україні. Вона включає в себе широкий спектр жанрів, від поп-року та електропопу до хіп-хопу та R&B. Багато виконавців поєднують у своїй творчості традиційні українські мотиви та звучання з сучасними музичними тенденціями. Тексти української поп-музики можуть бути різноманітними, від легких та розважальних до більш серйозних та соціально-політично зорієнтованих. Вони часто відображають теми кохання, втрати, особистої ідентичності та суспільних проблем. Українська поп-сцена насичена талановитими виконавцями різних поколінь, які представляють різні музичні стилі та напрямки [36, с.339].

Багато з них мають велику популярність як в Україні, так і за її межами. Сучасна українська поп-музика відома своїми інноваціями та експериментами. Виконавці та продюсери постійно шукають нові звучання, ритми та музичні рішення, щоб залишатися цікавими та актуальними. Технологічний прогрес також має великий вплив на українську поп-музику.

Інтернет, цифрові медіа та соціальні мережі надають виконавцям можливість легко ділитися своєю музикою та знаходити нових шанувальників. Загалом, сучасна українська поп-музика є динамічною та різноманітною, відображаючи культурні та музичні тенденції сучасного українського суспільства.

Українська поп-музика продовжує зростати в популярності як серед внутрішнього аудиторіуму, так і серед міжнародної аудиторії. Велика кількість виконавців виходить за межі стандартних музичних рамок, експериментуючи зі звуками та жанрами. Такий діапазон інновацій робить українську поп-музику цікавою для слухачів різних країн та культур. Також варто зазначити, що українські виконавці активно виступають на світових музичних фестивалях та концертах, що сприяє популяризації української поп-сцени за кордоном [23].

Важливою рисою сучасної української поп-музики є також її здатність відобразити культурну та соціальну реальність України, створюючи пісні, які стають частиною життя слухачів та відображають їхні спогади, емоції та переживання. У поп-музиці часто звучать тексти з позитивним підтекстом, які надихають та піднімають настрій слухачам. Таким чином, українська поп-музика відіграє важливу роль у культурному та музичному житті України, впливаючи на настрої та настрої суспільства.

3.4. Фолк пісня

Фолк-рок, також відомий як етно-рокова музика, є злиттям традиційного словесно-музичного спадку, переданого з покоління в покоління протягом багатьох століть, і сучасних електронних інструментів та техніки. Початок розвитку фолк-року, подібно до інших напрямків року, відзначається з другої половини 1980-х років і став особливо актуальним у незалежній Україні.

Зараз це самостійний музичний жанр, який виросло в значну кількість стильових піджанрів. З фолком пов'язані різноманітні стилі електронної музики, такі як фолк-рок, фолк-метал, етно-рок, інді-рок, нео-фолк, дарк-фолк, індастріал-фолк тощо. Також формується субкультура шанувальників музики в стилі фолк, фолк-рок та фолк-метал, яких часто називають «фолкерами».

Фолк-пісня, або народна пісня, є одним з основних жанрів народної музики, що виник і розвивався в усіх культурах та народах світу протягом століть. Цей жанр характеризується тим, що він передає традиційні музичні та культурні цінності певної групи людей чи регіону. Фолк-пісні зазвичай виконуються у формі співу або акомпанементу на інструментах, які також є частиною традиційної культури. Ці пісні часто мають прості мелодії та ліричні тексти, що розповідають про різноманітні аспекти життя: від повсякденних справ до важливих історичних подій [34].

Фолк-пісні можуть бути передані з покоління в покоління усно або за допомогою письмових джерел. Цей жанр має величезне значення для збереження культурної спадщини та формування ідентичності народу. У деяких випадках фолк-пісні стають вихідним матеріалом для створення сучасних аранжувань та інтерпретацій у музичних жанрах, таких як фолк-рок, фолк-поп та інші. Українські фолк-пісні є важливою складовою національної культури, яка відображає багатогранність історії, традицій і способів життя українського народу.

Аналізуючи цей жанр, можна виділити декілька ключових аспектів: тематика, мелодія і ритміка, тексти і мова, інструментальний супровід та соціокультурний контекст. Українські фолк-пісні охоплюють широкий спектр тем, відзначаючи різноманітні аспекти життя та культури українського народу. Вони відрізняються характерною мелодійністю та ритмічною різноманітністю, мають прості, але емоційно насичені мелодії і ритмічні схеми.

Тексти українських фолк-пісень часто відтворюють народні мудрості, образи і сюжети, виконуються як українською мовою, так і діалектами. Багато українських фолк-пісень супроводжуються традиційними інструментами, що додає особливого колориту виконанню. Українські фолк-пісні є важливим засобом передачі культурної спадщини та ідентичності, відображають традиції, звичаї, вірування та історію українського народу. Їхній аналіз допомагає краще зрозуміти історію, культуру та традиції українського народу. Українські фолк-пісні не лише є джерелом народної музики, а й відображають духовність та емоційну глибину українського народу [34].

Після аналізу трьох етнопроектів, створених Скрябіним, Т. Чубаєм та групою вокалістів, можна зробити висновок, що фольклорний музичний матеріал, який був зібраний та аранжований у роковому стилі, демонструє органічний синтез українського прадавнього мелосу та сучасної електронної музики. Відразу помітно кілька типів взаємозв'язків між фольклором та рок-музикою: створення оригінальних композицій на основі жанрових мотивів колискових, весільних «плачок», різдвяних пісень і колядок, а також повстанських і маршових композицій; поєднання стильових характеристик зазначеного вище фольклорного матеріалу з елементами року; проникнення інтонацій специфічного галицького фольклору в рокову культуру сучасності.

Пісня «Ой у лузі червона калина».

Це одна з найвідоміших українських пісень, яка набула особливої популярності в сучасності. Її історія сягає початку ХХ століття і пов'язана з важливими подіями в історії України. Автором тексту є Степан Чернецький, а мелодія, ймовірно, є народною, оскільки в пісні використано мотив козацької пісні ХVІІ ст.- «Розлилися круті бережечки».

Пісня виникла в Галичині, яка на той час перебувала під владою Австро-Угорської імперії. В цей період українці активно боролися за свою незалежність. Пісня стала своєрідним гімном цієї боротьби, символом незламності українського духу. Символіка цієї пісні - червона калина, яка

символізує Україну, її красу і силу. Слово «похилилася» вказує на тимчасові труднощі, які переживає Україна, а слово «підніmemo» виражає віру в те, що Україна подолає всі випробування і неодмінно відродиться.

Пісня куплетна з приспівом, слова якого змінюються з кожним новим куплетом. Вона має багато інтервальних скачків – кварта, квінти та терції. Всі ці інтервали потрібно вміло виспівувати та гарно володіти навиками вокалу. Акомпанемент пісні може бути різний, як інструментальний, так і акапельний. В інструментальному супроводі присутні барабани і бас-гітара, які задають ритм, а також є побічні інструменти, такі як клавішні, труба, бандура. Всі ці інструменти можуть використовуватися виконавцями по різному, в залежності від їх фантазій.

Пісня стала одним із найважливіших символів української ідентичності. Її виконують різні українські музиканти, хори, а також військовослужбовці. Під час Революції Гідності та російсько-української війни пісня звучить на багатьох мітингах, концертах та на фронті, об'єднуючи українців і піднімаючи бойовий дух. Це справжній гімн українського спротиву. А завдяки інтернету пісня стала відомою у всьому світі та викликала співчуття інших народів. Ця пісня частина української історії та культури, яка надихає, об'єднує і дає надію на краще майбутнє.

Пісня «Життям заплачу» Ірини Федішин.

Ірина Федішин – українська співачка зі Львова, авторка і виконавиця. Пісня «Життям заплачу» – одна з найвідоміших і найзворушливіших ліричних пісень про кохання. Співавтором пісні є чоловік Ірини – Віталій Човник. Мелодія та глибокий текст пісні торкнулися сердець багатьох слухачів і стала справжнім хітом. Вона має куплетну будову, де є два куплети і приспів. Виконується під супровід гітари з ансамблем, де інструмент гітара являється головним в звучанні і має красиві переливи струн і гармонійну мелодію. В цій пісні є дві гітари – соло і ритм. Ансамблеву партію акомпанементу виконують клавішний інструмент, бас-

гітара та барабани. Темп у пісні повільний, супровід приємний в звучанні, гармонії без різких переходів. Виділяється лише соло-гітара, яка веде партію в програші. Вона звучить сильно емоційно, але водночас легко і плавно, на легато. Початок пісні починається зі спокійного вокалу на фоні ритм-гітари, без супроводу інших інструментів. Мелодія рухається плавно, у висхідному та низхідному русі, без скачків. Приспів більш насичений емоційно, як в голосі, так і в інструментах, ізвучить повним складом вокально-інструментального ансамблю. Другий куплет починається так як і перший куплет, без змін в мелодії, і має таку ж саму будова, але в кінці його є скачок в голосі на кварту, в більшій емоційності та драматичності. Взагалі, в пісні зустрічаються такі інтервали як секунди, терції та кварта. Пісня написана в тональності фа мінор, але кульмінація її має перехід в іншу тональність - соль мінор. Пісня має вокаліз в кульмінації, де потрібно мати гарне дихання на динамічному відтінку -forte. Коли голос переходить в іншу тональність, відчувається драматичність пісні, ще більша емоційність та насиченість голосу. CODA пісні – спокійна, тиха і ніжна.

Виконавцю потрібно передати гаму почуттів, донести до слухача ту любов і емоційну палітру, що прослідковується протягом всієї пісні.

Пісня «Червона рута»

Коріння цієї пісні сягають народної творчості та романсів, але за своїми музичними характеристиками та широкою популярністю серед масової аудиторії, вона відповідає основним ознакам поп-музики. Автор музики та слів пісні є видатний український композитор Володимир Івасюк. Пісня написана наприкінці 60-х років ХХ століття. Текст її сповнений поетичних образів, які передають почуття кохання та мрійливості.

Для кожного слухача «Червона рута» має своє особливе значення. Вона символізує красу природи та душу народу України.

Пісня має просту мелодію, яка легко наспівується і запам'ятовується. Але щоб передати всю глибину і зміст її, співак повинен володіти певними

вокальними навичками, емоційним настроєм, широким діапазоном та силою голосу. Акомпанемент простий і зрозумілий, текст романтичний та емоційний. В мелодії пісні зустрічаються такі інтервали, як – сексти, септіми, терції та квінти, які потрібно бездоганно заспівати.

Ця пісня є частиною української класики і являється символом цілої епохи, а також користується великою популярністю. Вона об'єднала кілька поколінь українців і стала справжнім символом краси і кохання. Не дивлячись на те, що пісня була написана багато років тому, вона й досі звучить серед молодого покоління.

Пісня «Коли ти берегом ідеш»

Пісня відноситься до жанру фолку і є яскравим прикладом української народної творчості, яка передавалася з покоління в покоління, збагачуючись новими інтерпретаціями. Вона відображає традиційні мотиви українського фольклору: природу, рідний край, кохання, вірність, розлуку. Має просту мелодію, що характерно для народної музики.

Будова куплетна, з приспівом. У мелодії ми бачимо рух, вгору і вниз, з невеликими скачками на секунди і кварта. В приспіві трапляються і більші інтервали, такі як квінти та октави. Всі ці інтервали потрібно старанно та чисто виспівувати та вміло володіти голосом.

В даній пісні можна застосовувати не лише манеру естрадного співу, а й автентичне виконання. Дуже колоритно і красиво звучить пісня, коли її виконують в тріо, або в дуеті. Її можна заспівувати як під інструментальний супровід, так і акапельно. Сучасний супровід цієї пісні – барабани та бас-гітара, які задають ритм, і клавішний інструмент, як допомога виконавцю відчувати гармонійний склад. При виконанні пісні використовують і народні інструменти, такі як бандура, цимбали, сопілка, що підкреслюють її фольклорне походження.

Ця пісня являється не лише фольком, а й особливим видом фольклору – рекруцькою піснею, що є окремим видом народних пісень, які відображали

глибокі почуття розлуки, туги за рідним краєм, коханою людиною, а також тривогою за майбутнє нації, що переповнювала серця молодих хлопців, які вирушали на військову службу. Пісня є свідченням української культури та історії, яка продовжує надихати людей.

Висновки до розділу 3

Виконавський аналіз сучасних пісень України розкриває багатогранність та різноманітність жанрів і тематик, які відображають різні аспекти життя та культури країни. У військовій пісні акцентується на військовій службі, патріотизмі та героїзмі військових, використовуючи мотиваційні та патріотичні тексти, що зближують армію та суспільство. Лірична пісня відображає почуття, емоції та особисті досвіди авторів, зазвичай має м'яку мелодію та витончений текст, які дозволяють слухачам відчувати глибину почуттів та емоційний стан.

Поп пісня характеризується застосуванням сучасних музичних тенденцій та трендів, часто має веселий ритм, легкий текст та виразну мелодію, спрямовану на максимальне враження аудиторії. Фолк пісня використовує традиційні музичні елементи та теми, відображаючи національну спадщину та культурні традиції. Вона може бути як сучасною інтерпретацією народних мотивів, так і оригінальним твором у фольклорному стилі.

В цілому, сучасна українська пісня виявляється як динамічний та різноманітний жанр, який відображає різні аспекти життя та культурні особливості сучасного українського суспільства.

ВИСНОВКИ

У цій роботі було розглянуто сучасну українську пісню як засіб трансляції культурної ідентичності. Аналіз показав, що українська пісня відображає різноманітні аспекти культурного досвіду та традицій українського народу. Через текст, музику, образотворчість та емоційну зв'язаність із національною спадщиною, сучасна українська пісня стає потужним засобом вираження культурної ідентичності. Вона відображає традиції, цінності, історію та духовність українського народу, сприяючи їхньому збереженню та популяризації серед сучасного покоління.

Сучасна українська пісня також відображає сучасні реалії, виклики та тенденції суспільства, що дозволяє їй стати важливим культурним явищем, яке зберігає та розвиває культурну спадщину та ідентичність українського народу. Таким чином, сучасна українська пісня відіграє ключову роль у формуванні та вираженні культурної ідентичності українського народу в сучасному світі.

Дослідження показало, що як у академічній, так і в естрадній музиці сучасних українських авторів спостерігається різноманітність поетичних прийомів і стилів. В академічних піснях виявлено складні літературні образи, глибокий смисл і філософську глибину, що часто відтворюють класичні мотиви та теми. З іншого боку, естрадні пісні характеризуються простотою мови, легкістю сприйняття та акцентом на емоційному звучанні.

Однак, у обох жанрах спостерігається тенденція до експерименту та інновації, що відображається в новаторських поетичних та музичних рішеннях. Таким чином, поетика академічних і естрадних пісень у сучасних українських авторів виявляється різноманітною, але одночасно відображає важливі аспекти культурного та літературного життя українського суспільства.

Одним із основних викликів є зміна медіа-ландшафту та споживацьких звичок аудиторії, що вимагає адаптації традиційних підходів до просування

музики. Зростаюча конкуренція на музичному ринку, особливо з іноземними виконавцями, також є значним викликом для української пісні. Проте, дослідження показало, що є багато перспектив для успішного поширення української пісні.

Використання інтернет-платформ та соціальних мереж може значно розширити аудиторію та забезпечити більшу доступність музики. Крім того, активне впровадження сучасних музичних технологій, колаборацій з іншими виконавцями та використання мультимедійних форматів може сприяти привертанню уваги молодій аудиторії. Надалі важливо продовжувати розвивати механізми підтримки української музики як в урядовому, так і в приватному секторі, щоб створити сприятливі умови для її творення, виконання та поширення як в межах країни, так і за її межами.

Під час аналізу сучасних українських пісень було виявлено, що вони відображають різноманітні аспекти сучасного українського життя та культури. Деякі з них звертають увагу на соціальні проблеми, такі як війна, міграція, економічні труднощі та екологічні питання. Інші пісні фокусуються на емоційних аспектах, таких як кохання, втрата, надія та мрії.

У сучасних українських піснях часто спостерігається різноманіття стилів та жанрів, від традиційного фолку до популярної музики, а також впливів з інших культур. Важливим аспектом є також використання мови та мовленнєвих обертів, які відображають сучасний український мовний контекст. Крім того, сучасні українські пісні виявляють себе як важливий засіб для вираження ідентичності та національної гордості. Вони часто відображають українську історію, традиції та культурні цінності, сприяючи збереженню та підтримці українського національного духу.

Отже, сучасні українські пісні відображають багатогранність та різноманіття української культури, є важливим засобом вираження емоцій та ідей, а також сприяють зміцненню національної ідентичності та гордості.

В ході аналізу сучасних українських пісень було встановлено, що вони представляють собою різноманітну палітру тем, мотивів і жанрів. Деякі з них відображають соціальні аспекти сучасного життя, висвітлюючи проблеми суспільства та виклики, з якими стикаються люди. Інші пісні зосереджуються на емоційних аспектах, таких як кохання, втрата, ностальгія та надія.

Сучасна українська пісня також характеризується різноманітністю стилів і жанрів, від традиційного фолку та року до популярної музики та електроніки. Багатогранність музичних напрямків відображає різноманіття культурних впливів та естетичних уподобань української аудиторії.

Крім того, в сучасних українських піснях часто відзначається важливість мови та мовленнєвого виразу, що сприяє вираженню національної ідентичності та культурного спадку. Тексти пісень часто відображають сучасний український мовний контекст та використовують мовні оберти, що актуалізуються для сучасної аудиторії.

Отже, сучасна українська пісня відіграє важливу роль у вираженні та відтворенні культурної ідентичності, а також сприяє розвитку сучасної музичної сцени України. Її різноманітність, глибина і емоційна насиченість роблять її важливим елементом сучасної культурної панорами країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 8 ліричних пісень від українських артисток, які мають бути у плейлісті. URL: <https://vogue.ua/article/culture/muzyka/8-lirichnih-pisen-vid-ukrajinskih-artistok-yaki-mayut-buti-u-pleylisti-51544.html>.
2. Акінджі К.Ю. Пісенний конкурс Євробачення як актуальне явище сучасної музичної культури. Харк. держ акад. культури. Харків. 2021.
3. Барановська М.С. Естрадно-вокальна музика в Україні кінця ХХ-початку ХІХ ст.: тенденції розвитку. Вісник КНУКІМ. Серія «Мистецтвознавство»: зб. наук. пр. Київ. 2013. Вип. 28. С. 5-12.
4. Білокінь О.О. Українська народна пісня як соціокультурний феномен. С.16-18.
5. Блажко Л. «13 учасниківЄвробачення-2022» заспівали «Стефанію» гурту KalushOrchestra. Apostrophe.ua. 2022. URL: <https://ua/article/lime/learn/2022-05-12/13-uchastnikov-evrovideniya-2022-speli-stefaniyugruppyi-kalush-orchestra-video/45889>.
6. Бреславець Г.М. Культуротворча специфіка мистецької реконструкції фольклорного тексту в контексті загальних тенденцій фольклоризму в музичному мистецтві межі ХХ-ХХІ ст. Мистецтво у міждисциплінарних дослідженнях. 2011. № 2. С. 81-87.
7. Виступ KalushOrchestra у першому півфіналі «Євробачення-2022» за добу переглянули в YouTube понад 2 мільйони разів. 2022. URL: <https://1plus1.ua/novyny/vistup-kalush-orchestra-u-persomu-pivfinalievrobacenna-2022-za-dobu-pereglanuli-v-youtubepnad-2-miljoni-raziv>.
8. Драбчук Ю.П. Поп-культура і її вплив на людську свідомість. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія. 2013. №6. С.33–38.
9. Дружинець М.І. Пісенний конкурс Євробачення та вокальні телевізійні талант-шоу як фактор європеїзації та євроінтеграції української культури. Мистецтвознавчі записки. 2019. Вип. 35. С. 280–287.

10. Ігнат'єва Я. Фестивально-конкурсний рух в еволюції зарубіжного та українського музичного мистецтва. Актуальні питання гуманітарних наук. 2018. Вип. 20. т. 1. С. 142–146.
11. Ісхакова Н.Р., Болтачов Р.Р. Музичні переваги молоді. Соціологічні дослідження. 2006. № 6. С. 103–107.
12. Калашнікова А. Сучасний споживач продуктів мистецтва. Аспекти історичного музикознавства. 2016. №8. С.106–118.
13. Кияновська Л.М. Скорик. Стильова еволюція Галицької музичної культури ХІХ–ХХ ст. Тернопіль: Астон. 2000. С. 294–319.
14. Лавринець Н. Українські блогери випустили актуальну пародію на пісню KalushOrchestra «Stefania»: відео. Apostrophe.ua. 2022. URL:<https://apostrophe.ua/ua/article/lime/learn/2022-06-05/ukrainskie-blogeryi-vyipustili-aktualnuyparodiyu-na-pesnyu--kalush-orchestra-stefaniavideo/46329>.
15. Михайлова О. Блогосфера як інструмент соціокультурних трансформацій у сучасній Україні. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Наукові записки. 2014. Вип. 4–5(72–73). С. 130–141.
16. Мозговий М.П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні : автореф. дис. канд. мистецтвозн.: 17.00.01 – Теорія та історія культури. Київ. нац. унів. культ. і мистецтв. Київ. 2007.
17. Мозговий М.П. Особливості українського шлягеру в контексті розвитку національної естради. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2008. №10. С. 72–79.
18. Назар-Шевчук Л. Запрошення до «Саду пісень Івана Карабиця»: рецензія на монографію Л. Кияновської «Сад пісень Івана Карабиця». Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ: Міленіум, 2017. №3. С. 189 – 190.
19. Нестелеєв М. Мелодії війни. URL: <https://tyzhden.ua/melodii-vijny>.

20. Овсяннікова Н.Ю. Українська естрадна пісня: тенденції розвитку. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2022. №1. С.170–173.
21. Ороновський А.І., Цап Г.В. Ороновська Л.Д. Окремі аспекти розвитку української естрадної пісні у постколоніальний період кінця ХХ–початку ХХІ століття. Мистецтвознавчі записки. 2021. №40. С.145–152.
22. Осипенко В.В. Народнопісенна традиція у виконавській практиці сучасних українських естрадних співаків. World science. 2018. №3(31). №6. С. 38–42.
23. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес: навчально-методичний посібник. 2013. Вінниця: Нова Книга.
24. Плахотнюк В.Г. Етнокультурні виміри поп-культури у становленні виконавських естрадних колективів. Науковий огляд. 2014. Т. 6. № 5. URL: <https://www.naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/viewFile/245/398>.
25. Рождественська І.В. Технології впливу на громадянське суспільство: блогери. Держава та регіони. Державне управління. 2018. № 1(61). С. 15– 18.
26. Рябуха Т.М. Витоки та інтонаційні складові української пісенної естради: Дисертація кандидата мистецтвознавства, Харківський національний університет мистецтв імені І.П.Котляревського. 2017.
27. Солодовника В. Естрада. Нариси української популярної культури. 1998. С.139–160.
28. Степанишин Б. Нове поповнення скарбниці пісенної творчості України. НТЕ. 2001. № 1–2.
29. Сугрובה Ю. Культурна ідентичність як інтегруюча форма самототожності особистості й колективу в сучасному поліетнічному суспільстві України. Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2011. № 4. С. 77–81.

30. Теробун Д.С. Джаз як мистецтво діалогу: автореферат дис. кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 26.00.01 «Теорія та історія культури». Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ. 2019. 23 с.
31. Тормахова В.М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез: автореф. дис. канд. мистецтв. Київ. 2007. 17 с.
32. Федотова А.І. Проблеми і стратегія поширення сучасної української популярної пісні серед молодіжної аудиторії. Національний авіаційний університет. Київ. 2020. 78 с.
33. Фоменко А. Елементи язичницьких вірувань у сучасних літературних піснях. Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: зб. наук. пр. / відп. ред. І. В. Сабадош. Ужгород: Говерла. 2011. Вип. 15. С. 277–280.
34. Фурдичко А. Український поп-фолк початку ХХІ століття. *Sciences of Europe*. 2017. № 16 (16). URL: https://elibrary.ru/download/elibrary_30045743_50805642.pdf.
35. Хай М. Музично-інструментальна культура українців: монографія (фольклорна традиція). Дрогобич: Коло. 2011. 560 с.
36. Чеботарь М.Ю. Вокальна естрада України в культурному просторі ХХІ століття. *Арт-Платформа*. 2020. №1(1). С.337–351.
37. Шевченко С.Л. Українська блогосфера як дзеркало соціокультурних процесів (Результати дослідження користувачів «Живого Журналу»). *Вісник Львівського університету. Серія соціологічна*. 2010. Вип. 4. С. 37–52.
38. Шелег А. Естрадна пісня як засіб соціального впливу: роль та відповідальність митця. *Мистецтво естради: проблеми виконавської практики, системи освіти й наукових досліджень: матер. VI Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Редкол: О.В. Яковлев, Г.Е. Овчаренко та ін. Київ: КМАЕЦМ. 2023. С.156-159.

39. Шершова Т.В. Культурна пам'ять як чинник формування національної ідентичності (на матеріалах народно-пісенних практик Полтавщини): Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. 2021.